

DOMOVINA

Oglasni:

Za 1 mm × 60 inseratnega stolpca mali Din 0-20, uradni D 0-30, poslano, posmrtnice i. reklame D 0-50. Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Preše nova ul. 54.
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno Din 1.—, četrletno Din 3.—, polletno Din —, celoletno Din 12.—.

Mi in naši sosedge

Vsi domači sovražniki naše države kar tekmujejo med seboj v obrekovanju lastne domovine. Pri nas je samo vse slabo doma in nič dobrega in samo oni — posebno klerikalci — bi bili sposobni rešiti državo in jo tako urediti, da bi se pretakala sam med in mleko po nji.

Casi so res slabi, ker so posledice dolgotrajne vojne zelo težke. To čuti čeli svet, one države, ki so sodelovale v vojni bolj, one, ki so stale le mirne pa manj, ampak tudi občutno, ker dolgotrajna vojna je uničila toliko dobrin, da mora to čutiti ves svet.

In vendar, ako pogledamo malo okolu nas, k našim sosedom, si lahko zadovoljno oddahnemo, ker vidimo, da so vsi naši sosedge še veliko na slabšem kot mi. Pogledimo samo Avstrijo, ki živi samo še od dneva do dneva in ki svojega gospodarstva nikakor ne more urediti in ga najbrž nikdar niti uredila ne bo. Kako slabo se živi v tej državi, se vidi najbolj iz tega, da imajo skoraj vsak teden kak velik štrajk sedaj delavcev, sedaj državnih uradnikov in drugih nameščencev, ker je življenje tako drago, da stane hlebec kruha na tisoče kron. Avstrijski denar je izgubil že skoraj vsako vrednost in za en naš dinar se dobi skoraj 500 avstrijskih kron.

V veliki Nemčiji sicer ni tako obupno kot v Avstriji, ampak zelo slabo je tudi tam, posebno še zato, ker vladajo ostri notranji politični boji, ki državi ne dopustijo, da bi se umirila in uredila. V zelo težkem položaju se nahaja Nemčija posebno zato, ker mora plačati naravnost

ogromno vojno odškodnino in na ta račun dobiva tudi naša država od Nemčije lokomotive, vagone in druge potrebščine.

In naša zapadna sosedinja, Italija? Tudi tam ni vse zlato, kar se svet, ker ta država ima okoli 120 milijard dolga, od katerega niti obresti ne more plačati, tako da naraste državni dolg vsako leto za več novih milijard. Ta država se ne more sama prehraniti, ker ima za svojih blizu 40 milijonov ljudi premalo zemlje in še ta ni posebno rodovitna. Naša država je samo za spoznanje manjša od Italije, ima pa komaj eno tretjino števila prebivalstva v Italiji in zemlja v naši državi ne samo da je po veliki večini zelo rodovitna, temveč je tudi zelo bogata na gozdovih in najrazličnejših rudah. V Italiji vlada revščina in ona izjavi večne nereda in nemire, ki se pri nas nikomur niti ne sanja o njih, ker ni nobenega vzroka za njih.

Klerikalcem je vse to dobro znano, ampak oni lažejo in hujskajo, ker naša država noče biti dekla rimskega klerikalizma in zato bi oni najraje videli, ko bi država šla v franže, ker mislijo, da bi od tega imel koristi klerikalizem, ljudske koristi jih pa nič ne brigajo. Zadnji čas je že, da ljudstvo odpre oči in izpregleda resnico, da od klerikalnih hinavcev in hujskačev nima nič dobrega pričakovati. Kako se je naša država v teh par letih svojega obstoja utrčila in okrepila, se vidi najlepše iz naslednjih dveh dejstev: mi smo že pred več meseci prenehali tiskati nove bankovce, ker je začela država izhajati s svojimi rednimi

prejemki, medtem ko morajo vse sosednje države še vedno tiskati nove bankovce, posebno Avstrija, ki ima za polovico manj prebivalstva kot Jugoslavija, pa ima bankovcev v prometu že stokrat toliko kot mi!

Nobena nesreča se ne popravi hitro in tudi mi bomo še dolgo čutili težke posledice vojne. Ali ako pogledamo na še veliko težje razmere pri naših sosedi, smo lahko zadovoljni in lahko z zaupanjem gledamo v bodočnost, ker smo lahko prepričani, da se razvije Jugoslavija v krepko, trdno, močno in cvetočo državo.

Politični pregled

Narodna skupščina je še vedno skupaj in dela, ker ima še veliko končati. Medtem je odšel ministrski predsednik

Fašić na Bled,

da poroča kralju o tekočih zadevah, posebno glede imenovanja članov državnega sveta. Ravno v tem vprašanju se radikalci prav grdo vedejo, ker so predlagali same svoje pristaje, medtem ko bi v resnici smeli priti v državni svet samo najsposobnejši moške v državi. Demokrati so bili bolj poštenji in so se ozirali pri določanju kandidatov v prvi vrsti na njih sposobnosti. Najbrže bo Pašić govoril s kraljem tudi o političnem položaju v državi in o odnošajih z drugimi državami, posebno

o odnošajih z Italijo,

ki so postali zopet nekako napeti. Italija bi morala sedaj izvršiti vse določbe rapalske pogodbe in ravno sedaj je nastopila v tej državi večnega nemira in nereda — težka ministrska kriza kot posledica medsebojnih bojev med fašisti in socialisti.

Italijanska vlada je vedno ščitila slaboglasne fašiste, ki so ji na koncu koncev zrastle preko glave in se napravili za prave gospodarje Italije, tako da se vlada ne upa nastopiti proti njim, četudi so fašisti kot navadni požigalci in ubijalci največja nesreča za Italijo. Fašisti tudi onemogočajo izvršitev vseh določb rapalske pogodbe in zato je postalo zopet nad vse važno vprašanje: kako se bodo razvili v bodoče naši odnošaji do Italije? Vsekakor, mi ne bomo več odnehavali!

Italijani so sploh čuden narod. Zaslužili so preko pol milijona Jugoslovancev na Primorskem, v Tirolu pa tudi lepo število Nemcev. Nemci so s to svojo usodo nezadovoljni kot mi in tega nezadovoljstva čisto nič ne prikrivajo. Italijane pa to jezi in vložili so pri konferenci veleposlanikov v Parizu

protest proti nemški propagandi

za priključitev južnega Tirola, ki je po prebivalstvu nemški, k Nemčiji. Veleposlaniška konferenca je šla, seveda, na italijanski lim in je resnično pisala nemški vladi, da mora onemogočiti delovanje društva „Andreas Hofer“, ki se največ peča s propagando za južni Tirol. Naj dajo Italijani južnotirolskim Nemcem in primorskim Jugoslovancem njihove pravice, pa ne bo nobene propagande, tako se bodo pa Italijani za vse svoje krivice še bridko kesali, ko pride dan maščevanja.

V ubogi Avstriji ljudje ne vedo več kaj delajo. Samo s politiko se pečajo in stradajo, ker za delo nikomur nič ni. Posebno hudo so prizadeti razni aristokrati in nekdanji

G. Keller-I. Albreht:

Romeo in Julija na kmetih

(Nadaljevanje 11.)

«A najini starši?» je rekla Metka med jokom in je nagnila glavo na stran, ker ni imela rok prostih, da bi si zakrila obraz.

«Ali sva midva kriva tega, kar so oni storili in zagrešili?» je dejal Sali. «Mogoče le popraviva gorje, ako drživa drug z drugim in se imava prav pošteno rada!»

«Nikdar ga ne odpraviva,» je odgovorila Metka z globokim vzdihom. «Pojdi v božjem imenu svojo pot, Sali!»

«Ali si sama?» je vprašal on. «Ali smem za trenutek v hišo?»

«Oče je šel v mesto, kakor je dejal, da bo zopet tvojemu očetu nekaj naprtil. Noter pa ne smeš, ker mogoče kesneje ne bi mogel tako neopazno oditi kakor sedaj. Vse je še tiho in nikogar ni po poti. Prosim te, pojdi!»

«Ne, tako ne odidem! Izza včeraj sem moral neprestano misliti nate.

Zato ne grem kar tako proč. Govoriti morava, vsaj pol ure ali uro; to nama bo delo dobro!»

Metka je za trenutek pomislila in je dejal potem:

«Proti večeru grem na njivo, saj veš, na katero. Edino to imamo še. Po zelenjavo grem. Vem, da ne bo nikogar drugega tam, ker ljudje žanjejo drugod. Če hočeš, pridi tja, sedaj pa pojdi in pazi, da te nihče ne vidi. Čeprav tu živ krst ne občuje več z nami, bi vendar začeli take govorice, da bi oče takoj izvedel!»

Izpustila sta roke in sta rekla oba hkratu:

«Kako se ti pa še kaj godi?»

Mesto pa, da bi bila odgovorila, sta vnovič vprašala isto. Odgovor je ležal le v zgornjih očeh. Kakor zaljubljeni sploh, tudi ta dva nista več obvladala besedi in ne da bi še kaj rekla, sta nazadnje pol blažena, pol žalostna šinila narazen.

«Pridem prav kmalu, le pojdi naravnost tja!» je še zaklicala Metka za njim.

Sali je šel takoj venkaj na tiho lepo višino, po kateri sta se razprezali dve njivi.

Čeprav je trajalo komaj četrto ure, da je prišla Metka za njim — in ni mislil na nič drugega nego na svojo srečo in njeno ime, je vendar nenadoma in nepričakovano stala pred njim. Smehljala se mu je z viška in veselo prestrašen je šinil pokonci:

«Metkica!» je vzkliknil. Tiho in smehljaje mu je dala obe roki. In roko v roki sta hodila ob šepetajočem žitu in zopet nazaj, ne da bi bila mnogo govorila. Tiho, mirno in blažena sta tako dvakrat ali trikrat prehodila pot tja in nazaj. Sedaj je bil tudi ta parček, podoben ozvezdju, ki vzhaja izza osolnčnega zakroženega holma in zahaja zopet za njim, kakor nekaj trdna plužna vprega njegovih dveh očetov. Ko pa sta nekoč obrnila poglede od modrih plavic, ki sta jih bila motrila sta nenadoma zagledala neko drugo temno zvezdo prihajati nasproti, črnkastega pajdaša, ki nista vedela o njem, odkod naj bi prišel tako nenadoma. Metka se je zdrznila in Sali je dejal v strahu:

«Črni goslar!»

Pajdaš, ki jima je prihajal nasproti, je v resnici nosil gosli z lokom pod pazduho in je bil prav pošteno

črn. Razen črnega kosmatega klobuka in črnega, sajastega suknjiča, ki ga je imel na sebi, so bili kakor oglje črni tudi njegovi lasje ter njegova nepristrizena brada. Tudi roke in obraz, vse je bilo črnkasto. Baval se je namreč z najrazličnejšim poslom. Ponajveč je popravljaj razne kotle, pomagal pa je tudi kuhati oglje in variti smolo po gozdih. Z gosli je šel le na kak »dober punt«, kadar so kmetje kje praznovali žegnanje in so bili veseli. Sali in Metka sta šla tiho ko miški za njim in sta mislila, da bo odšel s polja in izginil, ne da bi se ozrl. Bilo je tudi res tako videti, kajti delal se je, kakor da ju sploh ni opazil. Vrh tega ju je navdajalo nekaj nenavadnega, da si sploh nista upala zapustiti ozke steze in sta nehota stopala za skrivnostnim človekom prav na kraj polja, kjer je ležal tisti krivični kup kamenja, ki je pokrival še doslej sporni košček njive. Nebroj maka je bilo zasejanega tod, vsled česar je bila ta kamena »gora« ob tem času ognjeno rdeča. Nenadoma je z enim skokom skočil črni goslar na rdečeporaslo kamenje, se je okrenil in se razgledal kroginkrog. Parček je obstal

oficirji, ki si ne želijo nič drugega kot povratek Habsburžanov,

ker mislijo, da bi se jim potem zopet brez dela dobro godilo, kakor se jim je včasih. Ti privrženci Habsburgovcev imajo celo svojo stranko in svoj list pod imenom »Die Monarchie«, pa tudi neko tajno organizacijo imajo, katere člani so prisegli, da so pripravljeni žrtvovati tudi življenje v zasledovanju onih, ki bi žalili mrtve ali žive Habsburžane. So res korajžni ti avstrijski aristokrati in bivši oficirji! Pa pomagalo jim ne bo nič, četudi vsi žrtvujejo svoja življenja v obrambo časti nekdanjih cesarjev. Veliko boljše bi bilo, ko bi se ti ljudje oprijeli kakega poštenega dela.

Krize se pojavljajo navadno v parlamentarnih državah, sedaj se pa prav veliko piše o tem, da je nastala

v Rusiji resna kriza,

in sicer med boljševiki samimi, ker država kot taka se nahaja takointako v večni krizi, odkar jo vladajo boljševiki. Ljening je nevarno zbolel in javlja se celo, da je zastrupljen in ker je bil on pravzaprav najbrihtnejša boljševiška glava, je v vladi križ, ker se boljševiki med sabo prepirajo, kdo bo zdaj prvi. Minister za zunanje zadeve Čičerin bo baje odstopil, ker boljševiška vlada noče potrditi trgovinske pogodbe, ki jo je on sklenil z Italijo v Genovi. Zaradi tega je on tako hud, da se niti vrniti noče v Moskvo, temveč se je kar ustavil v Berlinu, odkoder se pogaja z boljševiki. Slava boljševiška gre pač proti koncu, ker od nič se ne dá živeti in Rusijo so oni popolnoma uničili ter bo trajalo še zelo dolgo, dokler se ona zopet vzdigne, ko bo najprej odpravila nesrečno boljševiško vlado.

Dopisi

Škofja Loka. Cenjeni gospod urednik! V »Slovenču« z dne 18. t. m. berem obširno poročilo o orlovskem taboru v Škofji Loki. Kot očivdec, ki ljubi resnico, moram konstatirati, da vsebuje zadevno poročilo mnogo neresnice. Naivnemu dopisniku se je zdelo pred vsem umestno, da naziva naše mesto »katoliška Škofja Loka«. Kolikor mi znano, v Škofji Loki ni drugovercev in tudi ne poznam mesta ali vasi v Sloveniji, ki bi se nazivala za prote-

in je v zadregi strmel proti črnemu. Mimo njega nista mogla; kajti tja-kaj je peljala pot v vas, obrniti pa se tudi nista hotela pred njegovimi očmi. Ostro ju je pogledal in je zaklical:

»Poznam vaju, otroka tistih, ki sta mi ukradla tole zemljo! Veseli me, ko vidim, kako pošteno ste jo zavozili. Gotovo še doživim trenutek, ko dokončate pot vsega živčega. Le pogledajte me, vrabica! Ali vama je všeč moj nos, kaj?«

V resnici je imel strašen nos, ki je bil kakor velik kotomer in je štrlel iz suhljatega, črnega obraza, še najbolj podoben kavliju ali kolu, ki bi ga bil kdo zagnal v ta obraz. Pod nosom so bila usta, majhna rdeča luknjica, ki se je venomer bočila in krožila in je neprestano pihala, žvižgala in sikala. S tem se je nekam grozno družil kosmati klobuček, ki ni bil oglat in ne okrogel in je bil sploh tako čuden, kakor da vsak hip menja svojo obliko, čeprav je čepel nepremično. V pajdaševih očeh je bilo skoro vedno videti samo beločnico, kajti zenici sta neprestano bliskovito švigali in skakljali kakor dva zajčka tja in sem.

»Le pogledajte me,« je nadaljeval. Vajina očeta me dobro poznata in slehrni človek na vasi, ki pogleda

stantsko itd. Resnici na ljubo pa bodi pred vsem povedano, da pogrešamo ravno med onimi, ki so nastopili v nedeljo na orlovskem taboru, bodisi kot slavljenci, bodisi kot slavitelji, pravo katoliško prepričanje. Laž, hinavstvo, goljufija, hujškanje proti svojemu bližnjemu, prevelika ljubezen do mladostnih deklic, ki je že privedla celo do hudodelstva oskrumbe, so lastnosti teh »katoliških« mož, ki nastopajo danes v znamenju vere in krščanstva. Žalosten tak slučaj A. O., ki se je končal letos radi hudodelstva oskrumbe pred vsklincim sodiščem s šestdeskim strogim zaporom, nam podaja dovoljno karakteristiko teh »katoličanov«. Pa se povrnimo k »Slovenčevem« poročilu. Zastave so izobesili razen par pravih klerikalnih fanatikov, večinoma samo oni dvorezni paraziti, ki jim gre samo za »kšeft«. In vseh teh ni bilo niti tretjina, kar je tvorilo po »Slovenčevem« naivnežu »skoro« vse mesto. Da ni v zadnjem momentu nabrusil mestni kaplan svojih pet in jezika, bi vsa stvar izgledala še bolj klavrno. Navdušenja ni bilo opaziti prav nobenega; le tu in tam se je začulo poedino čivkanje malih fantov — peščica odrastlih v izprevedu je bila tiha in gledala sramotno v tla. Videlo se jim je, da je njihova notranjost daleč proč od zunanosti. V splošnem je zgledala vsa prireditel slično oni svetopisemski, pri kateri je nevedno ljudstvo, nahujskano po pismarjih in farizejih, klicalo proti svojemu odrešeniku: »Križaj ga!« Srečna Škofja Loka, ki še ni videla take procesije! Nad 200 udeležnikov več, kot pri sokolskem izprevedu, je videl dopisnik v tej procesiji. Ne vemo sicer, kje je pričel šteti in kje je končal, tudi nam ni znana bistrost njegovih oči, vendar se nam pa usiljujejo dvomi o njegovi resnicoljubnosti. Ob nadaljnjem prebiranju poročila o nad 3000 udeležnikih pa ne moremo izreči druge sodbe kot te, da se je dopisnik prav debelo zlagal, ali pa, da se je zgodila »neljuba« tiskovna pomota. Niso nam sicer znane orlovske šarže, vendar se nam zdi umestno opozoriti dopisnika na grozovito protislovje pridevkov »častiti gospod brat«, s kakršnimi je v svojem dopisu pokadil pod nos svojemu duhovnemu govorniku. Konstatiramo tudi dejstvo, da je loški župan, kakor običajno, na svojo pest brez tozadavnega pooblastila občinskega odbora pozdravil Orle ter da od njega toliko poudarjano socijalno in

moj nos, ve, kdo sem. Pred leti so razglasili, da je shranjenega nekaj denarja za dediča te njive. Dvajsetkrat sem se javil, toda imel nisem krstnega in ne domovinskega lista, in moji prijatelji, cigani, ki so videli moje rojstvo, nimajo veljavnega izpričevala. Tako je že zdavnaj potekel rok in jaz sem bil ob krvave belice, s katerimi bi se bil lahko izselil! Kleče sem prosil vajina očeta, naj pričata zame, ko me vendar morata po svoji vesti spoznati za pravega dediča. Toda poznala sta me s svojih domov, zdaj pa sta sama morala k vragu! Glejta, tako se suče svet! Meni je prav. Ako hočeta plesati, vama kljub temu zaigram!»

Po teh besedah je na nasprotni strani skočil s kamenja in se je napotil proti vasi, kamor so pod večer vozili našeto žito in so bili ljudje dobre volje.

Ko je bil izginil, sta sedla Sali in Metka na kamenje in sta naslanjala trudni glavici nanj. Goslarjev pojav in njegove besede so ju predramile iz sladkega pozabljenja, v kakršnem sta prej ko dva otroka hodila gor in dol. Ko sta sedaj sedela na trdih tleh svoje bede, je potemnela jasna luč življenja. Kakor da jo teži kamenje, tako težko jima je bilo pri srcu. (Dalje prihodnjič.)

ulturno stremenje orlovstva ravno pri njegovi sebični osebi kaže jako slab napredek. Tudi nerodni (dovolite tudi nam eno tiskovno pomoto!) poslanec Brodar, s svojimi pestmi pozivljajoč na boj, svojih poslušalk vsaj na trgu ni spravil iz ravnotežja; da pa njihovo bojno razpoloženje tudi pozneje ni bilo posebno hudo, kaže dejstvo, da se razven par »Bog živi p... madona« klicev ni pripetilo nič posebnega. Predsednik orlovske podzveze dr. Basaj si je baje ogledal tukajšnje sokolsko slavje. Veličastna in zelo dobro organizirana prireditel je vzbudila v njegovi brihtni glavici prepričanje, da tega niso zmožni napredni Ločani, pač pa da jim je priskočila na pomoč država. No, gospod doktor, skesajte se svojih nedeljskih grehov in mi Vam jih prav z veseljem odpustčamo, ker vemo, da ste v svoji preveliki »katoliški« navdušenosti pozabili govoriti resnico. Popoldanske službe božje bi se morali po »Slovenču« udeležiti vsi Orli netelovadci. Osobito tu se je pa pokazalo jako malo discipline, da ne govorimo še o disciplini v izprevedu. Popolnoma upravičeno so ljudje spraševali, če se vrši služba božja v gostilnicah, ki so bile polne Orlov, dočim v cerkvi sami ni bilo videti posebnega zanimanja, tako s strani članov, kakor tudi drugih ljudi. Popolen fiasco je preprečil dež, ki je pričel padati v največje veselje Orlov, ki so se imeli producirati, in zabavljanje onih, ki so imeli kupljene vstopnice, pa niso dobili nazaj denarja.

Lesce. Naš župnik je ves iz sebe, odkar se je začela graditi sirarna. Tudi cerkev zlorablja za svoje namene, v »Novem Času« pa pravi, da ne Miha, četudi vsi vemo, da za Mihata piše, dela in meri g. Avsec. Ker se pa kljub njegovemu hujškanju gradi stavba, je najel nekega mladeniča, od katerega smo pričakovali, ker je prišel iz Ljubljane, da bo količkaj pameten. Pa smo se zmotili. Zelo prikupljiv obrazek in zelo simpatični pogled po prepovedanem sadu, samo to! Stare ženice so rekle: »Pridigati pa ta gospod ne znajo. Sliši se, kakor bi se zelo hudo kregali v kakšni gostilni, pa še kako razbijajo po leci ta gospod!« Naš stari župnik je hotel raz lece pregnati sirarno s hudiči, pa ni šlo in potem je g. Jalen poizkusil z grabežljivimi volkovi, pa s temi bo šlo še manj. Stari župnik se boji, da bo razgled cerkve moten po novi stavbi, nič se pa ne boji radi notranjosti cerkve, ki bo kmalu prazna, ako bo g. Jalen še dolgo razbijal po leci. Tisti časi, ko so se ljudje še parkeljnov bali, so že zdavnaj minuli.

Radomlje. Radomljani, pozor! Minulo je že par let, odkar je umrl v pravem pomenu duhovnik g. Lovšin; nepolitik, priljubljen vsem vaščanom. Blag mu spomin! Od njegove smrti sem so se valili razburkani oblaki nad glavami Radomljanov. Živo nam je še v spominu doba paševanja patra Henrika Damiša. Vse je hotel izpreobrniti, poklerikaliti, staro in mlado, fante, može in zlasti brumne ženice je držal kar na vajetih, da so plesale, plesale po akordih njegove ognjene polke — politike. Noč in dan je bil na delu, da izvojnje zmago, sijajno zmago svoji stranki pri občinskih volitvah. Temeljiti poraz klerikalcev na dan volitev je bil hladen tuš na razgrete možgane. Srd je puhtela iz njih posode. Gnojnični curek je pobarval steno hiše, v kateri stanuje učiteljica Žgurjeva; cvetje »človeškega blata« je bilo nadevano na vrtno mizo med študijske knjige — obema v prijazen pozdrav! Stud — nad delom teh ljudi — sami brozga, ki mešajo po njej, obmetavajo druge, a odmeti odpadajo na njih grudi — pečat sramote! Mora, ki je tlačila radomeljski rod, je kmalu po izgubljeni bitki morala zapustiti tako prijazno, lepo Radomlje,

kjer so hoteli imeti patri kar svoj samostan, svoje gospodstvo, a jim je ravno pravočasno izpodletelo. Mir je zavladal zopet v vasi. Sosed se je sprijaznil s sosedom. Domače dnevno delo je na dnevnem redu, delovanje naših ministrov, dobrobit naše bogate države itd. — Skoro leto in dan nima Radomlje »gospoda«. Vse prošnje občine, da se dá vaščanom mirnega, vpokojenega duhovnika, so bile zaman. Uriniti so hoteli kakega mladega, ki bi bil zanesljiv, vnet klerikalni politikar in delal prepire med družinami. Takega Radomljani nočejo. Umočnili so. Sedaj pa naenkrat so se spomnili kamniški gospodje na te grešne duše, katerim se mora dati dušna pomoč v duhovniku. »Kar hitro,« tako povelje, »naj poskrbi župan, da se v župnišču (popolnoma občinska last) štiri sobe presnažijo, gospod pride.« Vsem nejasno, čemu taka sila in naglica — saj ne gori voda. O to, pa to! Še hujše, kot bi voda gorela, jo pogruntata moder, pošten možakar — ljudje božji — volilni imenik se piše. Sedaj pa le brž agitatorja v vas. Prišel bo v ovčji obleki, kakor pater Henrik, a ker ravno dobro vemo, kako ostre zobe je imel, zato pravimo, ga ne sprejmemo! Sedaj ga nam usilujete, toda mi ga ne maramo, ker hvaležno odklanjamo vse »cvetje«, rojeno iz klerikalnih posod, ki bi otrovalo blagodajni vzdih miru. Vi le imejte svojega gospoda duhovnika — mladega politikarja — a mi imamo udobno, mirno življenje med zakonom in drugo družino. Zakličemo Vam s pesnikom »Ti si urce zamudila«, proč z umazano klerikalno politiko od radomeljske čistosti.

Sv. Katarina pri Trbovljah. Koruza letos lepo kaže, zato bo postavil neki »pobožen katoliški« mož veliko kapelico na čast vsem svetnikom in svetnicam. — Mi ne vemo, ali se dajo svetniki tako farbati, to pa vemo, da koruza, pijanstvo, hinavstvo, ples in kapelica ne spadajo vkup. Hvala Bogu, hvala Bogu, da je le toliko! Jóhcnas, jóhcnas, molimo, molimo! Priporočamo kot napis na kapelici: »V letu Gospodovem 1922,« ko je bila koruza zastonj, je postavil to kapelico iz hvaležnosti Janez Koruznik. — Plaćevali so jo vinski bratci. Sv. Urh usliši nas! Sv. Florijan polivaj nas! Sv. Rok zalivaj nas! Amen.

Iz Ribniške doline. Pri nas se v zadnjem času pojavljajo tatvine, vlom in ropi, ne da bi se posrečilo do sedaj ujeti tudi onega storilca. Ponoči izgine iz svinjaka prešič, kakor se je to zgodilo v ribniški graščini, pa za storilcem ni sledu. V Sajevcu je bila ponoči odvedena krava iz hleva, pa istotako ni sledu, kdo bi bil tat. Na cesti iz Dolenje vasi v Gotenico so roparji po masi napadli trgovca Č. in jim je moral izročiti denarnico s par tisočaki. V Sajevcu je v Klunovo gostilno zvečer vdrl 6 počrnjenih lopovov s samokresi in zahtevalo denar. Domači sin jim je izročil gotovino. Gospodinja je med tem ušla ven klicat na pomoč, pa jo je ropar, ki je zunaj stražil, podrl na tla in ji tiščal usta, da ni mogla vpiti. Po storjenem zločinu so roparji izginili brez sledu. Več vlomov in tatvin se je zgodilo tudi v Goriči vasi in Dolenji vasi, toda prijeli niso še nikogar. Zadnji slučaj poizkušenege roparja se je zgodil na Jasalnici, kjer pelje cesta iz Kočevja do Dolenje vasi skozi gozd. Peljali so se trije Dolenjevaščani iz Kočevja domov, kar počel strel iz gozda. Konj se splašal in plane naprej, može so padli z voza, toda ušli, le vsak je dobil par prask od padca. Sodimo, da mora obstajati roparska tolpa iz domačinov, kojim so razmere dobro znane, ker drugače se ne bi moglo zgoditi toliko tatvin, ropov in roparskih napadov, ne da bi doslej prijeli tudi

enega zločinca. Gotovo je, da orožništvo ne vrši službe tako, kot bi jo moralo, dasi šteje ribniška postaja sedem mož posadke, dočim so bili prej le po trije. Razumljivo pa nam je to, ker s 60 K dnevno ne more orožnik živeti, še manj pa se more od njega zahtevati, da bi bil cel dan in noč na cesti in na preži. Raje manj moči, pa tiste dobro plačane in javna varnost bo gotovo boljša. V Ribnici je vsled teh razmer županstvo odredilo, da vsako noč straži šest mož, da se prepreči nevarnost, ki preti od roparskih vlomilcev. Dnevno ima 6 hiš po hišnih številkah postaviti po enega moža, ki potem oborožen straži celo noč. Poseči se je moralo po tem sredstvu, ker se je bilo bati, da se tudi v trgu samem še v večji meri pojavijo vlomi in tatvine, kakor so se. — Moj dopis v predzadnji številki glede razmer pri notarjatu v Ribnici je rodil „Izjavo“ v 163. številki „Slovenskega Naroda“, kjer se dopisnika pozivlja, da na pristojnem mestu dokaže očitane nerednosti. G. notar kot jurist mora vedeti, da je edino pristojno mesto sodišče, kjer se take stvari izvedejo. Naj vložijo proti „Domovini“ tožbo, pa je lahko prepričan, da se mu bo vse, kar je vseboval dopis, pred sodiščem tudi dokazalo. Z napadi, ki jih je priobčil v „Slovenca“ z dne 21. julija t. l. na gotove osebe — ne glede na to, da omenjeni z dopisom niso v nobeni zvezi — pa se ne bo opral, niti pridobil sposobnosti za mesto, katero zavzema. Ravno on je tisti, ki z nejasnimi pogodbami — da ne rečemo kaj hujšega — povzroča polno tožb in zasluska odvetnikom, katerega bi drugače ne imeli. To pričajo lahko sodni spisi. Da je le tiskarski škrtar krivil pogreško „ponaredil“ mesto „poveril“ pa ste itak v Vaši zadnji številki popravili.

Semič. Na orlovski tabor v Semiču, ki se je vršil v nedeljo 16. julija, so prihiteli orli in orlice iz 35 župnij. Cele tri mesece pred tem dogodkom se je bobnalo po Semiču, da pride celih 60000 orlov in njim podobnih in govo-

rilo se nam je, da bomo imeli priliko videti, kaj orli vse premorejo — vse kaj drugega kot sokoli, ki so sami brezverci in pijanci. Kar v strahu smo bili, da nas šesttisočera armada ne pohrusta, posebno ker je naš kaplan Krašna baje naročil poseben sanitetni oddelek iz SLS garde, ki naj bi odnašal po orlih pomandrane sokole. Veliko se je pričakovalo od te orlovske parade, ki je pa izpadla prav klavarno. Zjutraj 16. julija je bila budnica, pri kateri je igrala železničarska godba in en sam orel je vpil „Bog živi“ in pa „auf biks!“ Ob 11. uri so šli na kolo dvor po goste in mesto šesttisočne armade je prikoralo 130 orlov v kroju, 80 orlic, 4 konjeniki, 75 članov deškega naraščaja ter okoli 200 pobožnih Marijinih devic. Ta „armada“ je imela celo tekmo, in sicer na drogu, bradlji in tudi proste vaje je izvajala, največ se je pa pilo in v pijanosti so se hrabri pripadniki orlovske armade celo stekli med seboj. Pri sokolih to ni navada, g. Krašna, tam orožništvo nima nobene potrebe, pri orlovski prireditvi v Semiču so pa morali orožniki odvesti enega v občinski zapor. Orlovska vzgoja se je posebno lepo videla iz tega, da so morali pred župnikovim podom pokrivati posamezne popolnoma pijane orle s slamo, da se jih ne bi videlo. Na železniški postaji so bili zvečer, ko so orli in orlice odhajali, uničeni vsi nasadi, ker so bili menda eni in drugi preveč „živahni“. Seveda, kakršen je kapitan, taka je tudi garda.

Semič. Tukajšnji „Sokol“ je 15. t. m. nalepil na občinski hiši in na šoli plakat za I. jugoslov. vsesokolski zlet. Ponoči so orli udrli v šolo čez okno pri stranišču v sobo I. razreda in skozi okno odstranili plakat, na občinski hiši so ga pa uničili s kolom, ker to je tem nočnim ptičjem navadno orožje. To je posledica večnega hujskanja našega kaplana, ki pravi, da orel niti občeati ne sme s sokolom. Ta opomin pa ni potreben, ker je vsak sokol toliko ponosen, da se bo izogibal nočnih ptičev.

Kmetijski glasnik

NUJNO POTREBEN PRIDELEK.

Da bomo letošnje pomanjkanje krme lažje prebili, se nujno priporoča, da sejemo po strnišču še **zeleno turšico** ali **koruzo**. Ta nam bo v tej preteči stiski še najbolj pomagala, da pridelamo nekaj več krme do jeseni. Zelena turšica daje bogate košnje in se da pri nas prav uspešno pridelati tudi po strnišču. Važna sta pa dva pogoja za njeno setev. Prvič je treba, da ji zemljo dobro pognojimo, tako kakor za repo, in drugič, da je ne sejemo pregosto. Če je setev pregosta, potem raste v stiski in ostane kratka in majhna. Če je pa prav sejana, zraste tako visoko kakor navadna turšica in ostane do zadnjega lepo zelena. V nasprotnem slučaju nam pa zbledi in zastane v rasti. Največ pridelka za zeleno krmo daje ameriška turšica z imenom „konjski zob“, ki je tudi pri nas znana. Ta zraste silno visoko. Tudi pri nas jo posamezniki sejejo. Vendar je resnica, da je ameriška turšica nekoliko bolj počasne rasti kakor naša domača turšica.

Pridelovanje zelene turšice je pri nas tu in tam že vdomačeno. V takih letih kakor je letošnje, ko nam gre zopet tako trdo s pridelkom krme, je pa zelena turšica sploh važna in potrebna krmska rastlina.

Za en mernik posetve potrebuje mo 15 do 20 litrov semena, za en ha tedaj 150 do 200 litrov. Strnišče naj se pognoji, preorje in turšica na širove brazde poseje in zavlači. Kjer imajo sejalne stroje, jo sejejo z najboljšim uspehom v vrstah, ki so poldrug peden do enega čevlja

narazen. Če jo sejemo z roko, jo sejemo tudi lahko za brazdo, tako da pride v vrste, toda brazda mora biti v tem slučaju bolj plitva kakor pri krompirju. Pri setvi za brazdo je treba seme malo bolj gosto nametavati.

Pomanjkanje nas priganja, da si pomagamo letos z zeleno turšico, da bo kaj več pridelka. Zelena turšica daje prav okusno, sladko in sočno zeleno krmo, ki se navsezadnje tudi lahko posuši, ako bi nam v pozni jeseni preostajala. Naši kozolci so pripravljeni za tako sušilo. Na večjih posestvih jo pa v tem slučaju navadno zrežejo in tlačijo v jame, da se tam godi in kisa za zimsko krmljenje. Tako okisana turšica dobi prav prijeten duh in okus po vinski kislini in jo živina prav rada žre.

V STISKI ZA KRMO.

Po naših krajih bo letos zopet veliko pomanjkanje na krmi. Nismo še preboleli težkih udarcev zadnje suše, pa nam zopet nova suša prizadeva težke skrbi. Tudi letos trpimo na ti nesrečni uim, ki nam preti znova znižati našo živinorejo in zadati s tem največjo škodo. Pri tem trpi pa tudi naše poljedelstvo pri raznih svojih pridelkih, tako da bomo udarjeni na vse strani. Težko bo letos izhajanje s krmo, pa tudi z nekaterimi drugimi živili.

Na vsak način je treba vnovič velike previdnosti pri vsem našim gospodarstvu. Ta previdnost naj se kaže zlasti v sledečih ozirih:

1.) Pridelano suho krmo moramo kolikor mogoče hraniti za zimo. Paži naj se na to posebno tam, kjer gošpodarijo s krmo hlapci. Ker smo pridelali letos tudi vobče manj slame, naj se obrača tudi vsa slama po možnosti za krmljenje. Do zime naj se izkuša pripraviti in dobiti krme, kolikor se dá, da ne bo pomanjkanje preveliko.

2.) Naj se izrabí vsaka pašna prilika, ki se nam utegne ponuditi, in sicer do skrajnega in do zadnjega, da se bo na ta način prihranilo kaj več za zimo.

3.) Naj se izkuša pridelati še po strnišču kako pripravno krmo. Priporoča se v ta namen zlasti zelena turšica, ki daje v primeroma kratkem

času prav bogate košnje in ki nam lahko veliko pomaga v tej stiski.

4.) Če mogoče, naj se potrebna krma pravočasno dokupi iz tistih krajev, ki ne trpe zaradi suše in kjer bi se dala krma po ugodnejši ceni dobiti. V tem slučaju je treba združenega dela in skupnih naročil potom kmetijske družbe ali drugih združnih organizacij.

5.) Bodimo skrajno varčni s pridelano krmo. Za vsako bilko je škoda, če se po nemarnem zavrže.

6.) Skrbimo že sedaj tudi za potrebno nastelj, zlasti gozdno nastelj, ker bo treba pridelek slame do malega pokrmiti. Brez stelje pa ne bo dosti gnoja, ne dosti pridelka v prihodnjem letu.

Obrtni glasnik

o Obrtna razstava v Celju. Priprave so v polnem teku. Na razstavišču je postalo delo živahno. Odbor obrtne razstave je razposlal razstavljalcem nakazila za prostore in navodila glede dopošiljanja predmetov, kateri naj se po mogočnosti čimprej vpošljejo na naslov: „Javno skladišče in prevozna družba, d. d. v Celju.“ Razstavljalci bodo uredili razstavne predmete sami, katerim pa to ni mogoče, naj to v najkrajšem času javijo odboru obrtne razstave

v Celju, da jim on uredi. Zavarovanje razstavnih predmetov prevzame banka Slavija pod ugodnimi pogoji. Razstavljalci prejmejo v kratkem brezplačne permanentne vstopnice, ki veljajo tudi kot legitimacije za polovično vožnjo od vstopne postaje do Celja in nazaj. Za ostale obiskovalce se dobivajo vstopnice v predprodaji in služijo enako za polovično vožnjo. Nadejemo se, da bo razstava dosegla popoln uspeh.

Gospodarstvo

— **Na zimski kmetijskogospodinski šoli v Repnjah** (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 16. oktobrom t. l. Šola traja šest mesecev, od 16. oktobra t. l. do 15. aprila 1923. V zavod, ki je v rokah šolskih sester iz reda svetega Frančiška, se sprejme 12 gojenk z vso potrebno oskrbo. Oskrbovalnica znaša 325 Din na mesec. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 15. septembra t. l. pri vodstvu kmetijskogospodinske šole v Repnjah, p. Vodice, Gorenjsko.

— **Za prevoz živine na železnica** je naročilo naše ministrstvo prometu 100 novih vagonov v Nemčiji na račun vojne odškodnine, ki jo ima Nemčija plačati naši državi.

— **Premovanje konj.** Konjerejski odsek 2 kmetijske družbe za Slovenijo priredi letošnje ogledovanje in premovanje konj kakor to običajno, in sicer: 14. avgusta v Celju za celo okrajno glavarstvo Celje; 16. avgusta v Brežicah za okraj Brežice; 21. avgusta v Sv. Lenart v Slov. Goricah za okraj Sv. Lenart; 22. avgusta v Beltincih za Prekmurje; 23. avgusta v Ljutomeru za okrajno glavarstvo Ljutomer; 28. avgusta v Ormožu za okraj Ormož; 29. avgusta v Ptuj za okraj Ptuj. V Brežicah bode po premovanju ogled vseh mrzlokrvnih kobil, katere se nahajajo v sodnem okraju Brežice. V Celju se vrši premovanje ob času obrtne razstave ter so krajevni faktorji za to premovanje precejšnje vsote darovali. V drugih krajih se letos premovanje vsled pomanjkanja sredstev ne more vršiti.

— **Argentinska živina v Nemčiji.** Med nekim nemškim društvom in argentinsko vlado je sklenjena pogodba, po kateri bo Argentinijska dobavljala Nemčiji na leto 50.000 glav goveje živine in 60.000 ton mesa. Nemčija bo pa pošiljala v zameno stroje in železniški material.

— **Angleži o trgovskih zvezah z Jugoslavijo.** Londonski list „Observer“ priobčuje poročilo o zagrebškem velesejmu, omenja veliko števílo razstavljenih predmetov, posebno onih, ki so bili izdelani v Jugoslaviji, n. pr. izdelke strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, dalje iz-

delke mila in papirne industrije ter usnjarske izdelke. List poziva angleške industrijalce, da se zanimajo za Jugoslavijo in posvetijo večjo pozornost medsebojnim trgovskim stikom.

Beleške

+ **Pazite!** Neki o. Tadej Leko pobira in berači za katoliški konvikt v Mostarju. Pazite in ne podpirajte naši državi škodljivih troto in lenuhov!

+ **«Samo ena je resnica,»** pravi mariborska «Straža» — «zato je naša cerkev edino prava, edinozveličavna in nepristopna drugoverskim cerkvam!» V dvajsetem veku bi pač tudi «Straža» pisala vsaj malo pametnejše.

+ **Kongres slomškarjev** se vrši 3., 4. in 5. avgusta na Brezjah. Program je nad vse zanimiv: po sv. maši bodo predavanja o verskem življenju katoliškega učitelja, o katoliški univerzi, krščanskem socializmu in o katoliški literaturi. Predavali bodo znani klerikalni strokovnjaki Puntar, Gosar, Tersegla in Pečjak. Neverjetno, pa vendar resnično je, da se najdejo pri nas celo učitelji, ki gredo za klerikalno stranko, ki jo zapušča že vsak količnik razumen človek!

+ **Kako še kaj Radič?** E, fala Bogu, živo in zdravo! Dobro se redi in pije vino — za hrvatsko lepo domovino. Zadnje dni se ne razburja preveč z republiko, saj mu že huda poletna vročina preveč predsedaja njegovi obširni veličini. Hrvatski seljaki ga pridno zalagajo s purani in «pajčki», da se junaško pripravi za prihodnje volitve, ker takrat se bo zopet reklo: hoditi po selih, prežvekovati koruzni hleb in spati na slami, kakor to zna Radič s svojo nedosežno demagogijo.

+ **Bolgarski hajduki in klerikalno časopisje.** Pred Ligo narodov v Londonu se obravnava naš spor z Bolgarijo, ki neprestano pošilja svoje hajduške čete v Južno Srbijo, da med tamošnjim prebivalstvom počenjajo svoja krvoločna razbojstva. Naša delegacija iznaša pred konferenco strašne podatke, ki pričajo o brezmejni nasilnosti bolgarskih komitašev. Zakaj vpadajo Bolgari na naše ozemlje? Iz same zavisti nad zmogljivimi Srbi in iz pohlepa

po Macedoniji, kateri hočejo z vednimi vpadi povzročiti nered in potem pokazati svetu, da želi Macedonija pod Bolgarijo. Ko je prišlo sedaj do spora, se je naše klerikalno časopisje postavilo na stran hajdukov. Poglejte samo »Stražo«, s kako vneto zagovarja bolgarska lopovstva! Saj ne moremo ugovarjati, če čutijo naši klerikalci v svojih plemenitih srcih posebne bratske simpatije za bolgarske hajduke, toda izrabljanje tiskovne svobode za ogabne klevete naše države moramo najostreje obsojati: to je klerikalna hajdučija!

Novosti

* **Volilni imenik ljubljanski** je sestavljen in predložen deželnemu sodišču v potrditev. Za občinski odbor ima volilno pravico 12.019 državljanov, za oblastno in narodno skupščino pa 12.043. Prve volitve bodo v jeseni, in sicer v občinski svet in v oblastno skupščino.

* **Z Zidanega mosta** nam poročajo: Podjetniki romarskih vlakov sami zahtevajo živinske vozove, da jim ostane več dobička, potem pa v »Slovenskem gospodarju« in »Straži« zabavljajo na železniško upravo. Ne dajte se jim vendar tako farbat, dragi slovenski kmetje in ne zapravljajte po neumnem svojega denarja. Potem vlada lahko misli, da še veliko premalo davkov plačujete.

* **Lepe razmere.** Šolo v Št. Vidu nad Ljubljano vodi zagrozen klerikalni šolski vodja Bajec, veroučitelj je pa dekan Zabret. Kaka je vzgoja pod klerikalnim vodstvom na tej šoli, se vidi iz tega, da so tatvine na dnevnem redu in tudi moralna propalost popolna, ker se je dognalo, da mladi, 17letni fanti pohotno izrabljajo šolske učenke. Na tej šoli bi se res moral napraviti red.

* **Specijalist za ženske bolezni.** Ministrstvo narodnega zdravja v Beogradu je priznalo dr. Franu Toplaku, zdravniku v Mariboru, naslov specialista za ženske bolezni in porodništvo.

* **V Domžalah** je umrla gospa Marija Kuhar, gostilničarka in posestnica, v starosti 75 let. Bodi ji ohranjen blag spomin!

* **Pazite na otroke!** V Potoku pri Kamniku je kolo slamoreznice zdrobilo pol roke triletni Franči, hčerki posestnika Kerna.

* **Vlom v trgovino zlatin v Mariboru.** V torek ponoči so tatovi izvršili posebno drzen vlom v trgovino urarja in zlatarja Lovrenca Stojca v Mariboru. Vlom so izvršili z izredno spretnostjo in mirnostjo, vzbudili niso nobenega šuma in je bilo šele zjutraj mogoče opaziti velikansko tatvino. Seboj so odnesli okrog 1000 komadov zlatih ur, prstanov in briljantov. Izložbeno okno so popolnoma izpraznili. Pobrali so pa tudi knjige in sezname, v katerih so bile dragocenosti popisane, da bi se jim tako ne moglo priti na sled. Škodo cenijo nad dva milijona kron. Za vlomilce doslej še ni sledu, zato ima mariborska policija s poiskovanjem silno težaven posel.

* **V Beogradu primanjkuje vode.** V Beogradu vlada huda vročina, da pojemajo tudi vodovodi. Poleg suše je pa vzrok pomanjkanju pitne vode tudi ta, ker se za gradbe novih hiš potrebuje obilo vode. Klerikalni poslanci pa pridno mahajo po »špricerjih«.

* **Umor v Mariji Bistrici.** Posestniku Žagarju je v vsem gospodinjala neka ženska, katere se je pa končno naveličal in jo hotel spraviti od hiše. Ko je pa vložila tožbo za pla-

čilo svoje službe, sta Žagar in njegov sin žensko zadavila in jo prebodla z vilami, da sta potem lahko po vasi raznesla, da je ženska z vilami storila samomor. To se jima pa ni posrečilo in morata sedaj v zaporu premišljati svojo hudobijo.

* **Samomor s škarjami.** V Sisku si je trgovka Karolina Ehrenfreud s škarjami razparala trebuh. Življenje si je končala zaradi živčne bolezni.

* **Iz ruskega ujetništva** se je po osmih letih povrnil bivši vojni kurat Rajmund Bratanič iz Luč v gor. Savinjski dolini. Prepotoval je vso Rusijo, pod boljševiško vladno je moral v Tomsku prestati triletno ječo. Končno je vendar dobil prostost in se je zdrav povrnil med svoje domače, ki so ga že zdavnaj imeli za mrtvega.

Sokolstvo

Sokolski predzletni dnevi v Ljubljani
Dan naraščaja.

Prihodnji mesec, 12. do 15. avgusta, bo v Ljubljani prvi jugoslovenski vsesokolski zlet, na katerega pride na tisoče jugoslovenskih Sokolov iz vseh delov naše obširne države, v goste pa pride tudi na tisoče češkoslovaških Sokolov.

Preteklo nedeljo, 23. t. m., je bil pa dan naraščaja in to je bil res pravi praznik in s ponosom smo gledali mladi naraščaj mogočne sokolske armade pri sprevedu skozi mesto in pri telovadbi. Tudi naš naraščaj, ki se je zbral v Ljubljani iz cele države, je imel svoje goste: češkoslovaški naraščaj je prišel s posebnim vlakom v Ljubljano že v soboto, navdušeno in pristrčno pozdravljen na ljubljanskem kolodvoru od jugoslovenskega naraščaja in številnega drugega sokolskega občinstva.

Predaleč bi nas odvedlo, ako bi naštevati natančno vse, kar se je godilo v Ljubljani na dan sokolskega naraščaja. Omejimo se na to, da omenimo prekrasno uspeli obhod po mestu številnih čet sokolske moške in ženske mladine med navdušenim in pristrčnim pozdravljanjem od strani zavednega ljudstva, ki je napolnilo ljubljanske ulice, da vidi našo bodočnost v sokolski mladini. Posebno češkoslovaško mladino je vse navdušeno pozdravljalo in tudi ona je odgovarjala z navdušenimi vzkliki: Zivela Jugoslavija!

Krasen je bil pogled na veliko telovadišče, pripravljeno za vsesokolski zlet, ko so cele trume sokolskih naraščajnikov izvajale tako lepe vaje in s tako točnostjo, da je vse strmelo in občudovalo to mladino, ki se vzgaja v sokolskih vrstah za dobre državljanke in poštene ljudi. Na telovadišču je bil tudi prav ginljiv trenutek, ko je češkoslovaški naraščaj podaril našemu naraščaju lep sokolski prapor v spomin.

Res, lep je bil ta predzletni dan, dan sokolskega naraščaja. Zeleti bi bilo, da stopi vsa naša moška in ženska mladina v sokolske vrste, kjer se najbolje pripravi za življenje. Sokolsko vzgojen narod bo vedno močan. Veselo znamenje je, da ljudstvo samo to vedno bolj uvideva in zato postajajo sokolske vrste iz dneva v dan bolj goste, ob strani pa stojijo samo še nezavedneži in črni sovražniki vsakega narodnega napredka.

Čehi so močan narod, ampak pri njih velja geslo: Kdor Čeh, ta Sokol. Tudi pri nas naj pride v veljavo geslo: Kdor Jugoslovčan — ta Sokol!

Srbski Sokoli na Bledu. Na Bled je prišla četa mladih srbskih Sokolov, največ iz Beograda, in so se tam naselili v šatorih. Ostati misli-

jo na Bledu čez poletje in bodo ta čas porabili za izlete po slovenskih krajih in za telovadbo. Blejčani so jih prav prijazno sprejeli. Srbski Sokoli priredijo 30. t. m. tudi javno telovadbo na Bledu in se udeležijo tudi I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v avgustu mesecu v Ljubljani. Taki obiski so zelo potrebni, ker na ta način se bomo Slovenci, Hrvati in Srbi najbolje seznanili med sabo.

Logaški Sokol priredi 3. septembra, v slučaju slabega vremena 8. septembra, svojo prvo javno telovadbo po vojni na društvenem stavbnem prostoru. Telovadbi sledi ljudska veselica.

Zdravstvo

Spanje otrok. Nedavno se je v Nemčiji vršilo zborovanje šolskih zdravnikov, ki so posebno poudarjali, da je pomanjkljivo spanje vzrok mnogim otroškim slabostim, glavobolu in raztresenosti, ki jo posebno lahko opazujejo učitelji med poukom. Posebno na deželi morajo otroci v poletnih dneh zgodaj vstajati in opravljati čez dan precej naporena dela. Zgodnje vstajanje nikakor ni škodljivo, pač pa ne smejo starši kratiti otrokom vsaj osemurnega spanja, naj torej zvečer pošiljajo otroke kmalu spat. Ne pripuščajte otrok k napornim delom, pustite jim tudi čez dan dovolj razvedrila, naj se navžijejo solnca in kopeli. Dajte jim lahko, ne preobilno večerjo in opazujte vzroke, ki bi morda kratili otrokom spanje, ki je najboljši pospeševalec mladih moči.

Prosveta

V. F. Jelenc: 1914—1918. Spomini jugoslovanskega dobrovoljca. Izšla je knjiga vojnih spominov prerano umrlega časnika Jelenc, ki je doslej edina te vrste v naši književnosti. Jelenc se je kot dobrovoljec srbske vojske udeležil križev poti srbskega naroda preko Albanških gor, živel med vojno v izgnanstvu in se po zmagovalnem pohodu vrnil v ujedinjeno domovino. Bolezen, ki si jo je nakopal med vojno, ga je prerano vzela. Njegove globoke spomine toplo priporočamo. Cena okusno opremljeni knjigi je 24.—Din. Založila jo je Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Klerikalni poslanec piše svojemu prijatelju.

Dragi kumarat! Moja glava je zdrava in naj bo pozabljeno, kar sem trpel za Tebe, stara baraba.

Vesel sem, da nikdo ne ve za te zabave, ko me je udarila po zobeh, kajti liberalci in demokrati bi imeli veliko veselje in za našo katoliško stranko bi bila velika sramota, ki bi imela velike politične posledice. Pa hvala Bogu, nikdo ne ve in Ti boš tih, ker se bojiš svoje stare.

To omenjam, ker ravno zdaj v skupščini obravnavamo moralo ali nramnost in moja tovariša Žebot in Sušnik se posebno repenčita. Če je to repenčenje odkritosrčno, ne vem. Zadnji posebno preganja lahkomišelnost ženske in ne dovoli nobenemu take zabave, ki sva jo midva imela. Ta krepstni mož še mimo knjigarne, kjer so razstavljene podobe lepih žensk, noče iti.

Krščansko-katoliški urednik mariborske »Straže« je rekel, da ima strašno zbirko nesramnih fotografij in vsi bi jo radi videli in kar norijo. Jaz jo tudi hočem videti, da Ti potem povem in boš sline cedil, stari kujon. Pa Tebi je ne pokažejo, ker ni za ljudstvo, temveč samo za po-

slance. Mi to prenesemo, ne da bi se pokvarili, Ti boš pa videl figo, da veš! Neznansko se veselim nanje.

Zdaj Ti pa moram pisati nekaj resnega, ker mi je stara naznanila, da je naša telica, ki si jo Ti kupil, dobila pred vago drisko in je vagona 3 kg manj, kar ji je napravil Tvoj mesar in ji je nekaj zaval. Take lumparije razderejo največje prijateljstvo. To si zapomni od svojega ljubega prijatelja

Telebnik Janeza,
poslanca SLS.

Razno

× **Ribje maslo.** Indijanski prebivalci Kolumbije in Aljaske dobivajo maslo od rib, katere imenujejo kolihan. Dolge so 15 do 20 cm in imajo obilo masti. Vsako leto prihajajo iz morja v reke, kjer jih potem Indijanci nalovijo na milijone. Najprvo jih par dni sušijo na solncu, nato jih naložijo v lesene kadi in polijejo z vodo, katero ogrevajo z razpaljenim kamenjem. Po njihovem mnenju to ogrevanje s kamenjem mnogo vpliva na dober okus masla, ki se počasi začneja zbirati na vrhu, kjer se kmalu strdi in izgleda kakor loj. Ima pa okus prav kakor kravje maslo in nima zadaha po ribi. Indijanci ga spravljajo v lesene zaboje in se z njim hranijo vse leto.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sv. Katarina. Vaše dopise bomo objavili polagoma v prihodnjih številkah.

NEKOLIKO KAPLJIC prijetno dišečega »Elsa-fluida« lekarnarja Fellerja dá najboljšo antiseptično vodo za usta in zobe. »Elsa-fluid« neguje kožo na glavi, se dodaja k vodi za umivanje ter je pri ljubljen, ker deluje prijetno pri drgnjenju hrbta, nog, rok in celotnega telesa. Dobiva se povsod tam, kjer se dobiva francosko žganje, ali po pošti od lekarnarja E. V. Fellerja, Stubica donja, Elsatrg št. 360 (Hrvaško).

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“ kot lepotilo (kosmetikum)

za nego zob, zobnega mesa in glave ter kot dodatek k vodi za umivanje, ker učinkuje zaradi svojega antiseptičnega, čistega in osvežujočega delovanja kar najbolje. Ravne tako je priljubljen kot krepko, blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celotnega telesa. »Elsafluid« je mnogo močnejši in učinkovitejši nego francosko žganje in sploh najboljšo sredstvo te vrste. Tisočera priznanja! Z namotom in poštino za vsakega:

3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 72 K.

Za prodajalce:

12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 300 K
24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic. 570 K
36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic. 800 K
POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar ne prej pošlje, dobi še popust v naravi.
PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa po 8 K in 12 K;
Elsa mentolni klinčič 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K;
pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa ustna voda 46 K;
Elsa kolonjska voda 60 K; Elsa šumski miris 60 K;
glicerin po 16 in 60 K; Lysol, Lysoform 48 K; kaneški čaj 4 K; Elsa mrčeni prašek 16 K; strup za podgane in miši po 16 in 20 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA donja, Elsatrg št. 366
(Hrvaško).

Raj je Elsafluid — to se zna!
Lekarnar Feller — Stubica!